

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ у квітні 2026 року

(оглядова довідка за інтернет-ресурсами,
матеріалами преси та неопублікованими документами)

Загальні питання

Третього квітня Міністерство культури України та Офіс Президента оголосили про запуск програми підтримки культурних ініціатив «Тисячovesна». Ціль державного проєкту – збільшити обсяг виробництва українського культурного контенту, зробити його конкурентним у масовому споживанні, забезпечити доступ до аудиторії, посилити присутність українського продукту. Ініціатива передбачає фінансування фільмів (ігрових, документальних, анімаційних), серіалів (зокрема для дітей), сучасної музики, візуального та перформативного мистецтва, а також контенту для соцмереж. Основними рекомендованими темами є українська історія, сили безпеки й оборони України, життя під час війни, культурна спадщина та пам'ять, видатні діячі, майбутнє України, соціально важливі теми, мова та культура. До роботи у профільних експертних комісіях, які оцінюватимуть проєкти учасників «Тисячovesни», доєдналися понад 120 представників української культурної та креативної індустрії, зокрема, очільник Українського інституту національної пам'яті О. Алфьоров, продюсер і засновник проєкту «Реальна історія» А. Галімов, артдиректор *PinchukArtCentre* Б. Гельдхоф, директорка Національного центру «Український дім» О. Вієру, театральний режисер І. Уривський, режисер-документаліст М. Чернов, режисерка і сценаристка М. Ер Горбач, сценарист П. Остріков, скрипалька Б. Півненко, театральна режисерка Т. Трунова, режисерка А. Буковська, продюсерка Н. Панченко та інші. Публічну презентацію переможців заплановано на серпень.

До роковин Чорнобильської катастрофи

До сорокових роковин аварії на Чорнобильській АЕС українські культурні інституції підготували низку спецпроєктів, спрямованих на вшанування пам'яті та осмислення трагедії. Зокрема 26 квітня у Києві за участі президента України В. Зеленського та генерального директора МАГАТЕ Р. Гроссі відбулося відкриття нової постійної експозиції Національного музею «Чорнобиль» – «Чорнобиль: люди і сенси». Вона фактично стала центральною частиною оновленого музейного простору, що базується на концепції «від катастрофи – до людей та їхніх рішень». В експозиції можна побачити понад 22 тисячі свідчень і матеріалів

про події 1986 року і після них, розсекречені архівні документи, мультимедійні інсталяції, інтерактивні зали та освітній простір.

23 квітня Національний центр «Український дім» презентував масштабний художньо-документальний проєкт «Чорнобиль. Об'єкт укриття. 40 років потому». Експозиція запропонувала сучасне переосмислення феномену Чорнобиля як складного поєднання культурних і природних ландшафтів, історичної пам'яті та трансформацій, що відбувалися упродовж останніх десятиліть. У виставці порушено теми героїзму ліквідаторів, вимушеного переселення сотень тисяч людей, радіоактивного забруднення, а також подальшого життя території Зони відчуження. Представлено документальні свідчення, що охоплюють період від аварії на Чорнобильській АЕС та ліквідації її наслідків до сучасних подій, зокрема пошкодження нового безпечного конфайнмента у лютому 2025 року. Окрему увагу приділено культурній спадщині регіону, історії Чорнобильського Полісся, мистецьким інтерпретаціям катастрофи. У показі – чорнобильська серія М. Примаченко, роботи В. Зарецького, А. Рибачук та В. Мельніченка, Л. Мешкової, документальні фотографії В. Марущенка та інших авторів.

Від 15 квітня до 31 травня у столичному Національному центрі народної культури «Музей Івана Гончара» працювали дві виставки, присвячені збереженню спадщини Чорнобиля. Експозиція «Чорнобиль: врятовані скарби Полісся» продемонструвала: традиційні побутові предмети та атрибути господарської діяльності; національні костюми та елементи народного одягу; фрагменти хатнього інтер'єру; твори народного мистецтва та вироби ремісників; фольклорні записи та документальні матеріали про життєвий уклад поліщуків. Відеоматеріали, звукові записи та тематичні фільми сприяли глибшому зануренню в атмосферу місцевої культури. Фотовиставку «Ліна Костенко в чорнобильських експедиціях» сформували два блоки: візуальна хроніка тридцятирічних польових досліджень у регіоні та світлини, що відображають безпосередню участь в експедиціях письменниці Л. Костенко.

26 квітня у Львові відкрито виставку під назвою «Чорнобиль: Контамінація». Вона поєднала архітектурні дослідження, архівні матеріали, сучасні технології та мистецькі роботи, щоб показати трагедію у різних вимірах. Експозицію розміщено на трьох поверхах Порохової вежі (Центр архітектури, дизайну та урбаністики) і побудовано навколо історії четвертого енергоблока – від моменту вибуху і до періоду після накриття саркофагом. – від моделей четвертого енергоблока до VR-реконструкцій, що дозволяють буквально «зануритися» у простір трагедії. На виставці можна побачити: архівні фотографії від Національного музею «Чорнобиль», 3D-реконструкції, моделі четвертого енергоблока та VR-реконструкції від *SKEIRON*, художні роботи сучасних митців.

Також було розгорнуто тематичні виставкові проєкти: «40 років Чорнобильської трагедії» – роботи митців з усієї України у різних жанрах, в яких автори осмислюють вплив трагедії на людські долі, довкілля та формування національної пам'яті (Центральний будинок художника у Києві); «Чорнобиль. 40 років потому. Історія, яка зобов'язує» – мультимедійна виставка, що розкриває події аварії та її наслідки через інсталяції й свідчення (Комплекс «Торонто – Київ»);

«Пам'ятаємо» – роботи провідних фотохудожників, що фіксують наслідки катастрофи та життя у зоні відчуження протягом чотирьох десятиліть, зокрема А. Чикановського, Є. Шваба, О. Хорвата (Національний історико-архітектурний музей «Київська фортеця»); «Укорінені» – серія фотопортретів людей, які залишилися у зоні відчуження, доповнені авторськими орнаментами художниці З. Кубар (вестибюль київської станції метро «Золоті ворота» та Національний музей космонавтики ім. Сергія Корольова у Житомирі) та інші.

22 квітня в стінах Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого пройшов культурно-мистецький вечір вшанування пам'яті ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕ та всіх, хто постраждав від катастрофи. Складові програми – презентація документального видання «В Чорнобиль нас покликала сурма» (свідчення очевидців) від Асоціації ветеранів Внутрішніх військ і Національної гвардії України та мистецькі виступи, як-от поетичні читання, музичні номери, театралізовані постановки за участі професійних артистів, аматорів, творчих колективів.

23 квітня у Патріаршому соборі Воскресіння Христового УГКЦ в Києві традиційно відбувся Концерт-реквієм «Чорнобиль – молодь буде пам'ятати». Масштабну програму представили провідні колективи та солісти, серед яких Національна капела «Думка», хори «Павана» та «Дзвін», симфонічні й камерні оркестри, артисти А. Паламаренко, С. Магера, Т. Пирогова й інші. Окремим акцентом події став показ тизеру документального фільму С. Борденюка «Ада. Між Чорнобилем та війною».

18 квітня Національний центр Олександра Довженка відкрив кінематографічну програму «Культурфільм “Чорнобиль-40”» – цикл із чотирьох спеціальних подій, кожна з яких поєднала архівні кінодокументи з коментарем дослідників. Зокрема в межах програми відбулися лекції С. Мензелевського («Чорнобильський кінематограф»), О. Семенік («Образ Чорнобиля в українському мистецтві»), О. Брюховецької («Ядерна травма і розпад у білоруських та українських ігрових фільмах 1990-х»), а також демонструвалися фільми «Оберіг» М. Рашеєва та «Спеціальна операція» О. Радинського.

Вшанування пам'яті

15 квітня у Національному художньому музеї України в Києві відбувся вечір пам'яті художника Давида Чичкана, приурочений до дня його народження. Подія об'єднала дослідників, колег, друзів і відвідувачів музею довкола осмислення мистецької спадщини Чичкана як важливої частини сучасного культурного та суспільного процесу. Упродовж вечора було представлено дві лекції (О. Брюховецької та К. Лазарук) та показано документальний фільм «Давид Чичкан: мистецтво непокори» (2026, медіаплатформа «Спільне»).

7 квітня у Львівській національній галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького відкрито експозицію «Борис Возницький. Пам'ять і час» до 100-річчя від дня народження мистецтвознавця, багаторічного директора Львівської галереї мистецтв. Зміст виставки склали автентичні речі з робочого кабінету Возниць-

кого та галерея його портретів, виконаних українськими митцями в різних техніках і матеріалах. 8 квітня у Державному історико-архітектурному заповіднику в м. Бережани (Бережанський замок) на Тернопільщині відбулася урочиста академія та спеціальне погашення поштової марки з нагоди ювілею музейного діяча. 16 квітня у львівському Музеї Патики було презентовано спеціальний випуск науково-популярного журналу «Наша спадщина», присвячений постаті Бориса Возницького.

27 квітня у Чернівцях до 90-річчя кінематографіста Юрія Ілленка кінофестиваль «Миколайчук OPEN» представив масштабну ретроспективу «Юрій Ілленко: 90 років наперекір усьому». В межах проєкту у Культурно-мистецькому центрі ім. Івана Миколайчука стартувала виставка живопису авторства Ілленка й артефактів, пов'язаних з його творчістю, які раніше не були доступні широкому загалу. Експозиція демонструватиметься протягом двох місяців. Програма ретроспективи включатиме також – лекції, спеціальні події та покази стрічок режисера: «Вечір на Івана Купала», «Криниця для спраглих», «Лісова пісня. Мавка» та «Лебедине озеро. Зона».

У Бучі на Київщині відкрито меморіальну дошку, що вшановує пам'ять художниці-шістдесятниці Любові Панченко. Подію було приурочено до роковин смерті мисткині, чиє життя обірвалося 30 квітня 2022 року після пережитої окупації міста. Пам'ятний знак встановили на фасаді Бучанського центру культури та мистецтв.

Благодійність

2 квітня у Києві пройшов Благодійний Віденський бал 2026. Захід традиційно об'єднав дипломатів, меценатів і митців задля підтримки соціальних ініціатив. Цьогорічна сума збору склала 1,4 мільйона гривень, що перевищило минулорічний результат. Організатори вже спрямували кошти на допомогу центру протезування та реабілітації *Superhumans*, фонду *SOS Ukrainian Villages*, проєкту «Культурні сили», фонду «КОЛО» (на потреби Центру крові ЗСУ), талановитим учням ліцею № 145, а також на лікування художниці І. Третьяк. Цього вечора глядачі побачили, зокрема, вальс військовослужбовців та ветеранів зі своїми дружинами, виступ ансамблю солістів «Культурних сил» і номер н. а. України, бандуриста Т. Столяра.

24 квітня в Національній філармонії України відбулася офіційна презентація проєкту «Крилате мистецтво», який триватиме до кінця червня. Ініціатива реалізується разом із 9 окремою бригадою безпілотних систем та має на меті збір коштів для першого жіночого підрозділу «Гарпії». Мета збору – 2 148 000 грн на закупівлю 40 спеціалізованих бронежилетів, адаптованих до жіночої фізіології. Проєкт включатиме серію музичних подій за участю митців-військовослужбовців бригади.

Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка зібрав 6,6 мільйона гривень для Сил оборони України. Кошти вдалося залучити завдяки благодійному показу вистави «Пер Гюнт» та європейському туру постановки «Конотопська відьма». Усі зібрані гроші спрямували на закупівлю безпілотних

систем в межах ініціативи «Дронепад»: 42 безпілотники «Тарас-П» (для бійців 10 окремої гірсько-штурмової бригади), 30 дронів-перехоплювачів *STING* (для потреб Головного управління розвідки).

Видавництво *Vivat* та *BGV Charity Fund* ініціювали благодійну акцію (6 квітня – 6 травня), спрямовану на забезпечення поранених військових літературою під час лікування у шпиталях Харківщини. 5 гривень із кожного продажу в магазинах *Vivat* пішли на закупівлю книг. Також діяв кошик для подарованих відвідувачами видань.

17–19 квітня в Ужгороді тривав благодійний фестиваль «Сакура Фест 2026», що поєднав ярмарок крафтових виробів, культурні події та сімейні розваги. Зібрані під час фестивалю заходів 1,2 мільйона гривень громадська організація «Рух підтримки закарпатських військових» спрямує на технічне спорядження різних підрозділів ЗСУ, зокрема на дрони, станції живлення та систем зв'язку. Окремо близько 30 тисяч гривень із загальної суми передадуть на потреби учасників театру вогню «Dragonfly», які нині служать на передовій.

Завершено третю благодійну подію *Ukami Awards 2025*, де найкраще аніме року визначалося донатами. Цього разу українська аніме-спільнота збрала понад 4,7 мільйона гривень на закупівлю дронів-перехоплювачів в межах проекту «Єдинозбір».

Письменник і військовослужбовець 12 бригади спеціального призначення НГУ «Азов» П. Дерев'яно передав понад мільйон гривень на потреби свого підрозділу (проект «Східний бар'єр»). Залучити ці кошти вдалося завдяки добровільним внескам відвідувачів літературних зустрічей, присвячених серії книг автора «Літопис Сірого Ордену», та розіграшу спеціальних благодійних лотів від проекту *Re4Win*.

Благодійні концерти на підтримку ЗСУ організували такі артисти та колективи, як: гурт «Latexfauna» (передав бійцям спецпідрозділу Головного управління розвідки «Артан» партію безпілотників на суму майже 900 тисяч гривень); інді-гурт «The Unsleping» (спрямував 457 тисяч гривень на потреби військових, зібрав під час сольного виступу в Києві); інді-гурт «Vivienne Mort» (спрямував 2 мільйони гривень для Сил оборони України в межах туру містами України); співачка *Monokate* (К. Павленко) разом із благодійним фондом «Dzyga's Paw» (передала понад 2 мільйони гривень на детектори дронів для військових); співачка *Jerry Heil* (акумулявала понад 1,6 мільйона гривень на підтримку Третього армійського корпусу завдяки активності глядачів під час свого сольного шоу «Джерело» у Києві).

Безбар'єрність

Завершено освітній курс з інклюзивних практик «Музей для кожного», організований Національним музеєм історії України за підтримки ЄС, Міністерства культури України та Інституту спеціальної педагогіки імені Миколи Ярмаченка. Мета проекту – підвищення кваліфікації музейників та фахівців культурної сфери для створення безбар'єрного середовища та роботи з різними категоріями відвідувачів. Серед основних тем курсу – доступність для маломобільних груп,

комунікація з людьми з порушеннями зору/слуху, робота з ветеранами, етичне спілкування. Спікерами виступили нейропсихолінгвісти, архітектори, психологи, інструктори з орієнтування та фахівці жестової мови, які представили український і міжнародний досвід. 24 квітня відбулася фінальна зустріч учасників проєкту: підбиття підсумків, панельна дискусія «Доступний музей: виклики та можливості», виступи від слухачів та лекторів, урочисте вручення подяк і сертифікатів від генеральної директорки Національного музею історії України О. Земляної та кураторки проєкту С. Сластеннікової.

28 квітня у Львівському театрі ляльок показали інклюзивну виставу «Тут буде сад» – танцювальний перформанс із використанням української жестової мови за мотивами текстів британської письменниці О. Ленг. У постановці використовуються гучні звуки та вібрації, що є частиною художнього задуму. Музику до вистави написала композиторка А. Кома.

Театр

Провідна акторка Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка Наталія Сумська отримала орден княгині Ольги III ступеня до свого 70-річчя. Президент України В. Зеленський відзначив артистку за значний особистий внесок у розвиток української культури та театрального мистецтва, багаторічну плідну творчу діяльність.

У Києві театральні колективи презентували низку нових вистав, серед яких: «Санаторійна зона» за мотивами повісті М. Хвильового (Національний академічний драматичний театр імені Лесі Українки); «Скупий» Мольєра у постановці французького режисера К. Галіота (Національний академічний Молодий театр); «Колишні» В. Голосняка (академічний драматичний театр на Подолі); «Любов до скону» за п'єсою А. Ніколаї (Луганський обласний академічний український музично-драматичний театр на сцені столичного Міжнародного центру культури і мистецтв).

4 та 5 квітня у Львові на камерній сцені Національного академічного українського драматичного театру імені Марії Заньковецької пройшов «Фестиваль перших п'єс» від Театру Ветеранів. Широкому загалу вперше були представлені драматургічні тексти дванадцяти учасників спеціального курсу Театру Ветеранів під кураторством А. Сарнацької. В межах фестивалю відбулася також дискусія «Як/коли/кому варто писати і ставити п'єси про війну?». В обговоренні взяли участь головний режисер Театру Марії Заньковецької І. Білиць, письменниця Н. Ворожбит, співзасновник Театру Ветеранів М. Курочкін і директорка *INDEX* С. Довжик.

18–24 квітня в Ужгороді на сцені Закарпатського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. братів Ю.-А. та Є. Шерегіїв тривав VI Всеукраїнський фестиваль камерного театрального мистецтва «Під цвітом сакури». Публіка мала нагоду переглянути різножанрові вистави від господарів сцени, Закарпатського обласного угорського драматичного театру (м. Берегове), Миколаївського академічного художнього драматичного театру, Львівського

академічного театру ім. Леся Курбаса та Малого театру (Київ). Паралельно з показом вистав проведено форум «Закарпаття театральне», який став платформою для обміну досвідом та налагодження співпраці між митцями, критиками та організаторами культурних подій.

Театральне життя країни включало, зокрема, такі прем'єри: «Маклена Граса» за п'єсою М. Куліша (Львівський національний академічний український драматичний театр ім. Марії Заньковецької); «Маруся Чурай» за однойменним романом у віршах Л. Костенко (Івано-Франківський національний академічний обласний український музично-драматичний театр ім. Івана Франка); «Велика магія» за п'єсою Едуардо де Філіппо (Миколаївський академічний художній драматичний театр); «Солодка Даруся» за однойменним романом М. Матіос (Чернівецький академічний обласний української музично-драматичний театр ім. Ольги Кобилянської); «Три пряді» О. Обельчак за мотивами однойменної казки братів Грім (Волинський обласний академічний театр ляльок).

Креативні індустрії

Вітрини магазину «Всі. Свої» на столичному Хрещатику оформили за мотивами незалежної театральної вистави «Орландо». Проєкт присвячено однойменному роману В. Вулф та його сучасному українському прочитанню. У просторі маркетплейсу з'явилися костюми з постановки, елементи декорацій та інформаційні стенди з описами та сенсами. Також відвідувачі можуть взяти закладки з інформацією про «Орландо» та QR-кодом на квитки. Колаборацію, як і саму виставу, було створено для підтримки збору коштів на потреби 10 окремої гірсько-штурмової бригади «Едельвейс».

Музика

15 квітня в Національному палаці мистецтв «Україна» у Києві відбулася ювілейна 15-та церемонія нагородження Національної музичної премії YUNA, що відзначила досягнення артистів за минулий рік. Загалом в межах сезону YUNA 2026 нагороди було вручено у 14 номінаціях. Переможцями стали: Найкраща пісня – «Смарагдове небо» (*Drevo*); Найкращий дует / колаборація – *ADAM & Sasha Norova* («Ау Ау»); Найкращий виконавець – А. Пивоваров; Найкраща виконавиця – *Alena Omargalieva*; Найкращий попгурт – «The Вуса»; Найкращий рокгурт – «Ziferblat»; Найкраща нова версія – «Мила моя» (гурт «TVORCHI»); Найкраща концертна подія – А. Пивоваров (7 шоу в Палаці спорту); Найкраща пісня до фільму – саундтрек «Вимолити» до фільму «Відпустка наосліп» (*Jerry Heil & MONATIK & Eugen Khmara*); Найкращий відеокліп – «Додай гучності» (*Jerry Heil*), режисерка В. Фадєєва; Найкращий менеджмент артиста – лейбл *Pomitni*; Відкриття року – Кажанна; Найкращий альбом – «Nova Era» (попгурт «The Maneken»); Найкращий хіп-хоп хіт – «boy» (Кажанна). Крім того, під час церемонії вшанували переможців спецпроєкту YUNA «15 найвпливовіших артистів за 15 років», яких обрало журі премії. До переліку увійшли: *MONATIK*, *Jerry Heil*, «ТНМК», А. Пивоваров, *DOROFEEVA*, «Антитіла», «Без Обмежень», Pianобой,

«ОНУКА», «DakhaBrakha», *Jamala*, *Max Barskih*, «Бумбокс», «Океан Ельзи», Т. Кароль.

В Україні вперше вручили *Ukrainian Jazz Prize* – щорічну джазову премію від Українського інституту, яка надаватиме українським джазовим артистам можливість міжнародного розвитку та знайомства з європейською публікою. Гран-прі та титул «Найкращий джазовий гурт 2025 року» вибороло тріо «Nurphen Dash». За підтримки *European Jazz Network* музиканти вирушать у турне провідними джазовими майданчиками Європи. У номінації «Найкращий джазовий альбом 2025 року» перемогу святкував гурт «Hilarious Disasters» із платівкою «Unnatural Root». Попереду на артистів чекає масштабна промокампанія у провідних світових джазових медіа, включаючи професійні рецензії та інтерв'ю. Були і спеціальні нагороди: родинне тріо «ShekBand» отримало можливість записати новий матеріал на київській студії *DUMA Studios*, а «Oleksandr Malyshev Quintet» – професійну консультацію від лейблу *Pomitni* щодо виходу на міжнародний ринок.

19–30 квітня у Львові тривав восьмий фестиваль *VIII Lviv Jazz Days*, приурочений до Міжнародного дня джазу. Головною локацією концертних та освітніх заходів традиційно став Львівський будинок офіцерів. Окрім того, події відбувалися на різних концертних та освітніх майданчиках міста, охоплюючи як професійні виступи, так і пізнавальні зустрічі. Цьогорічний *Lviv Jazz Days* мав особливий статус: усі концерти та заходи в межах фестивалю можна було відвідати безплатно. Програму марафону склали камерні вечори та великі оркестрові виступи, серед яких – святкування дня народження Еллі Фіцджеральд, виступи знаних колективів: *Rockoko*, *Lviv Jazz Orchestra*, «Big Sunny Band», «MEDICUS band», оркестр старовинної музики Львівської національної музичної академії ім. Миколи Лисенка. Окремо представлено авторські проєкти, зокрема концерт квінтету Усеїна Бекірова. В межах фестивалю відбулися міжнародний науково-мистецький форум «Jazz-science-8» та день відкритих дверей профільної кафедри ЛНМА ім. Миколи Лисенка.

24 квітня у Харкові, в безпековому просторі, стартував дев'ятий *KharkivMusicFest* – фестиваль, котрий і під час війни не припиняє повертати класичну та сучасну українську музику в міський ритм. Подію відкрив Національний президентський оркестр під керівництвом диригента М. Гусака, представивши програму з творів Б. Бріттена, О. Безбородька і Г. Малера. Цьогорічна тема фестивалю – «Історія про майбутнє». Особливість: виступ дитячого оркестру *KharkivMusicFest* (спільний проєкт зі *Cxid Opera*); дводенна електроакустична програма з участю українських композиторів А. Загайкевич, О. Мануляка та бандуриста В. Войта; мінімальна кількість іноземних виконавців через безпекові обмеження, що робить концертну програму максимально орієнтованою на національних артистів. *KharkivMusicFest* тривав майже місяць і включав чимало подій, якими можна було насолодитися безоплатно. Серед них: презентація антології творів Ф. Якименка «Елегія для композитора», підготовлена Українським інститутом до 150-річчя митця; концерт скрипальки М. Которович «BoGoDar»;

виступ Львівської національної філармонії «Сила і світло». Також в межах фестивалю, організатором якого є фонд громади Харкова «Толока», традиційно відбувся *Art Therapy Days* – вікенд, сповнений арттерапевтичних заходів для широкої аудиторії.

24–26 квітня в Івано-Франківську пройшов VI Фестиваль хорової музики «Катедральні дзвони», який об'єднав провідні хорові колективи з усієї України. Головними майданчиками дійства стали Архикатедральний і Митрополичий собор Воскресіння Христового, костел Христа Царя РКЦ та Музей мистецтв Прикарпаття. До участі долучилися: камерний хор «Київ», Хорова капела Українського радіо ім. Платона Майбороди, камерний хор «Воскресіння» та хор «Галицькі передзвони».

Візуальні мистецтва

2 квітня у Києві під Аркою Свободи українського народу на Алеї українського війська відкрито меморіальну інсталяцію «Перелом у війні». Монумент створили митці платформи «Культурні Сили» до річниці звільнення Київщини від російських окупантів. Центральним образом композиції є битва за летовище в Гостомелі, яка зірвала російський сценарій блискавичного наступу на столицю. Основний елемент – справжня бетонна плита з летовища, розламана навпіл.

У столичних музеях й інших мистецьких просторах розпочали роботу виставкові проєкти: «Світ Божий як Великдень» – роботи студентів, випускників та викладачів кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури та металу академії імені Михайла Бойчука за мотивами великодніх свят (Центральний будинок художника НСХУ); «Диспаратес» – твори Ф. Гої, 23-метровий розпис від харківської артстудії *Aza Nizi Maza*, у якому переосмислено гравюри Ф. Гої, та текстові рефлексії сучасних авторок (Національний музей мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків); «Андрій Чебикін. Майстер і майстерня» – графічні та живописні роботи А. Чебикіна, а також митців, які навчалися в його майстерні, «В очікуванні тепла» – картини А. Варварова (Національний музей «Київська картинна галерея»); «Ініціація. 30 років. ET CAETERA...» – твори художників П. Бевзи, П. Лебединця та О. Литвиненка, «Тимчасово (пусті)» – проєкт художниці Я. Мельниченко, присвячений актуальним проблемам музеїв, що поєднує фотографію, інсталяцію та скульптуру (Національний музей Тараса Шевченка); «Цінності» – символічні скульптурні композиції малої пластики, що відображають реалії сучасної війни (Національний музей історії України у Другій світовій війні); «Листи з фронту» – артпроєкт В. Габди та О. Брензович: сучасне мистецтво поряд із реальними свідченнями війни (Національний заповідник «Києво-Печерська лавра»); «Інше життя» – скульптури-мотанки, текстильні колажі та живопис О. Рондяк (Музей української діаспори); «Повільна вода» – пейзажі міждисциплінарної художниці К. Покори (Мала галерея «Мистецького арсеналу»); «Казковий світ Арнольда та Лучески» – 30 картин С. Омельченко з серій «Арнольд та Луческа», «Веселий» та «Сумний» (Музей Марії Заньковецької); «Відродження» – акварелі І. Любиша-Кірдея, амбасадора реабілітаційного центру «Титанові», «Пробудження» – понад 100 робіт художників зі всієї країни, виконаних

у різних техніках і жанрах (Музей-майстерня І. П. Кавалерідзе); «НЮ» – живопис А. Криволапа у жанрі ню (аукціонний дім «Goldens»); «1499» – графіка Д. Кришовського (ЦСМ «Білий Світ»); «Культурний ліс» – живописні роботи І. Леві, «Захищені» – графіка, живопис, відео та інсталяція Г. Андрусенко («Dymchuk Gallery»); «МістаМІ» – графічні твори І. Кравця та В. Кравця (галерея «Imagine Point»); «Борис Лекарь. Київ–Єрусалим» – міські пейзажі, портрети й акварелі Б. Лекаря («Vakulenko Art Consulting»); «Мій Едем» – скульптури О. Сухоліта («Art Ukraine Gallery»); «ЛєсяUA» – графіка, відео І. Гусєва (галереї «РА»); «Хребетні» – керамічні та текстильні об'єкти кримськотатарської мисткині Р. Асанової (простір «Garage33 Gallery-Shelter»); «Я – дерево. Євген Ройтман» – живопис Є. Ройтмана (Музей-майстерня «АРВМ»); «Сад ч/б» – роботи у різних медіа художника В. Ткаченка (простір «3.6.9 Space Kyiv»); «Sacrum» – скульптури, барельєфи, живопис і графіка О. Сухоліта (галерея «Містріка»); «В кінці все буде добре» – аудіовізуальна інсталяція Д. Подольцевої та О. Шмурака (галерея «без назви» у книгарні «Збірка»); «Flagrante» – скляні келихи з італійським гравіюванням художниці та дизайнерки Я. Федорів (простір «thesteinstudio»); «Нова цілісність» – мультидисциплінарна інсталяція художника Н. Кадана, своєрідне переосмислення тілесності та ідентичності після травми (Національний комплекс «Експоцентр України»); «XII Київський благодійний весняний вернісаж» – фотороботи українських майстрів, серед яких А. Гром, А. Білецька, Є. Бродська, О. Гучко, Д. Дубовецька, С. Задоровська та інші (культурний кластер «Краків»).

Також у містах України було відкрито виставки: «Заземлені розмови» – мультимедійний проєкт художника М. Барабаша: відеоінсталяції, об'єкти та візуальні матеріали, трансформовані у символи пам'яті, опору й надії, «Абракадабра» – цикл робіт П. Макова, над яким художник працював починаючи з 2014 року (Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького); «ОАЗА? Резильєнтність» – понад пів сотні робіт В. Кауфмана, С. Радкевича та К. Зоркіна у форматі інсталяцій та живопису, «Весняний салон 2026» – близько сотні творів українських митців: живопис, графіка, килими, кераміка (Львівський палац мистецтв); «Сіль солодка» – роботи подружжя Володимира та Юлії Семківих: масштабне дерев'яне розп'яття, символічні хоругви та колажі, роботи з дерева та паперу (Музей народної архітектури і побуту у Львові ім. Климентія Шептицького); «Хартія: Спека. 11 поглядів на війну» – 40 світлин, зроблених на позиціях 13-ї бригади оперативного призначення Нацгвардії (львівський Музей Міста); «За межею» – живопис, графіка, інсталяції та міждисциплінарні роботи художників військовослужбовців і волонтерів (львівська галерея «ZAG»); «Крізь їхній погляд» – серії фотопортретів бойових медиків (Львівський культурний хаб); «Ода Соні» – роботи сучасних митців, які переосмислили спадщину художниці та дизайнерки Соні Делоне через кераміку, графіку, *fashion*, скульптуру та звук (Музей сучасного мистецтва Одеси); «Коло символів» – картини Д. Кочанова, створені вже в умовах повномасштабної війни й пов'язані насамперед із досвідом Харкова (Художня галерея імені Генріха Семирадського у Харкові); «Ковчег» – картини, скульптури та інсталяції близько двадцяти сучасних українських

митців, серед яких І. Чичкан, Н. Мурашкіна, О. Кондаков, А. Белов та ін., «Кераміка» – роботи А. Сегеди за мотивами графіки В. Кричевського (ЦСМ «ЄрміловЦентр» у Харкові); «Ноктюрн № 2: Whimsical» – живопис Г. Гагієва («ARTПідвал» при Харківській муніципальній галереї); «Зібрати себе заново» – аналогові колажі мисткині Л. Яблонської-Михайлусь (Мистецьке укриття КГЦ «DRUK» у Харкові); «Київський острів» – роботи художників об'єднання «Сквот на Олегівській», зокрема А. Варварова, В. Єршихіна, І. Коновалова, С. Корнієвського, Р. Кутняка та ін., «Королівське полювання» – живописні твори К. Борисюка (Музей сучасного українського мистецтва Корсаків у Луцьку); «Зони чутливості – 2» – великоформатний живопис, графіка й артоб'єкти українських митців, які музей зібрав упродовж 2022–2025 років (Хмельницький обласний художній музей); «Мистецтво крізь життя» – скульптури, живопис і графіка І. Макушиної (Миколаївський обласний художній музей імені В. В. Верещагіна); «Джерела» – понад сто картин М. Кузіва (Тернопільський обласний художній музей); «Сонце всередині» – картини Т. Полякової (Дніпровський будинок мистецтв); «Журнал бойових дій» – фотопроект пресофіцерки 23 окремої механізованої бригади О. Чорної («ДніпроАртСтейдж» у Дніпрі).

15 квітня у Надбрамному корпусі Дубенського замку на Рівненщині встановлено пам'ятну дошку військовому та державному діячеві Великому князівства Литовського Костянтину Івановичу Острозькому. Відкриття відбулося в межах заходів, присвячених вшануванню роду Острозьких та 500-річчю від дня народження князя Василя-Костянтина Острозького. Подія мала не лише меморіальний, а й символічний характер. Позаду пам'ятної дошки заклали спеціальну капсулу часу з посланням нащадкам і скриню із 534 українськими монетами – за кількістю років існування замку.

24 квітня у внутрішньому дворіку Ужгородського замку (Закарпатський обласний краєзнавчий музей імені Тиводара Легоцького) відкрито скульптурну композицію «Ужгородська Унія – 1646», яка стала 82-ю за ліком мініскульптурою в місті. Проект присвячено 380-й річниці акту церковного об'єднання з Римом закарпатських православних священників. Скульптура має символічну багатопланову композицію: всередині травертинової арки розміщено бронзовий храм, довкола якого – постаті священників. Автор роботи – скульптор Р. Мурник.

За підсумками конкурсу «Вікі любить пам'ятки» 2025 року найкращим фото у київській номінації визнано зображення Києво-Печерської лаври в ранковому тумані. Автор атмосферного знімка – М. Попельнюх. Загалом торік учасники конкурсу завантажили понад 4 тисячі світлин київських пам'яток.

Музейна справа

2 квітня в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький арсенал» у Києві презентовано масштабну виставку «Ілюстротека. Українська ілюстрація в діалозі двадцятих». Це проект-дослідження про українську графіку першої третини ХХ століття та її зв'язок із сучасним візуальним мистецтвом. На виставці представлено творчість І. Падалки, Т. Бойчука, В. Кричевського, О. Рубана, М. Жука й інших митців, а поруч із ними – роботи сучасних

українських ілюстраторів та ілюстраторок, зокрема Р. Романишин і А. Лесіва, Т. Якунової, Ж. Полосіної, А. Іваненко, О. Були, А. Сарвіри, створюючи простір для діалогу. Однією з центральних інсталяцій проєкту стала абетка Георгія Нарбута. В чотирьох залах Мистецького арсеналу також можна було переглянути інтерв'ю з сучасниками, кінохроніку, анімацію та навіть відеоігру, що підкреслює тяглість між становленням та розвитком української ілюстрації. Тут вона постає як самодостатня мистецька практика, здатна трансформуватися в різні медіа – від текстилю й кераміки до цифрового простору та вуличного воєнного плаката. Виставковий проєкт створено кураторами О. Грищенком та О. Старанчук (*Pictoric*). Партнери: Музей книги і друкарства України, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури, Національний музей декоративного мистецтва України, Національний художній музей України, Національний центр Олександра Довженка, бібліотеки та архіви України.

30 квітня у столичному Національному музеї декоративного мистецтва України відкрито виставку «Я так бачу». Експозиція показує український наїв у всій його повноті: від народного мистецтва XIX століття до сучасних форм і проявів. У проєкті представлено понад 50 митців і близько 200 робіт – живопис, вишивку, скульптуру та графіку від знакових авторів, серед яких М. Примаченко, К. Білокур, С. Параджанов, Н. Дровняк, П. Райко, П. Плитка-Горицвіт, Г. Собачко-Шостак, П. Власенко та багато інших, до сучасних художників, які працюють із темою наїву. Деякі твори експонуються вперше. Особливою частиною виставки стала творчість З. Фоменко, роботу якої вдалося врятувати і вивезти з Краматорська. Проєкт «Я так бачу» реалізовано за участі провідних музеїв, галерей та приватних колекцій України. Долучилися, зокрема, київські Музей театрального, музичного та кіномистецтва України та Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара», Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького, Полтавський художній музей (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка, Волинський краєзнавчий музей, Музей сучасного українського мистецтва Корсаків та ін.

Експонати з музейних і приватних колекцій сформували нові виставки: «Цінності» – скульптурні композиції малої пластики, у яких історична пам'ять, національні архетипи та досвід сучасної війни формують єдиний художній простір (Національний музей історії України у Другій світовій війні у співпраці з Класичним ювелірним домом «Лобортас»); «Христос Воскрес!» – пам'ятки сакрального мистецтва XVI–XIX ст., серед яких іконопис, графіка, церковне шитво та вироби з дорогоцінних металів (Успенський собор Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»); «Відлуння Ужгородської унії: сакральні скарби минулого» – понад 40 шедеврів релігійного мистецтва XVII–XIX століть (Закарпатський обласний краєзнавчий музей ім. Тиводара Легоцького); «Нитка ідентичності. Найдавніші гердани» – бісерні прикраси з фондової колекції і каталог для їх відтворення (Івано-Франківський краєзнавчий музей).

10 квітня у Національному художньому музеї України в столиці стартувала програма «Мистецтво бачити» – серія публічних лекцій про те, як розуміти мистецтво. Програма презентує три тематичні напрями – іконопис, реалізм, сучасне

мистецтво, і пропонує дослідити, як у різні епохи художники створювали образи, сенси й художню мову мистецтва. Лекторами курсу стали наукові співробітники *NAMU* та дослідники відповідних напрямів.

Збереження культурної спадщини

30 квітня в головному павільйоні Національного комплексу «Експоцентр України» у Києві представили результати дослідження «(НЕ)виставка» – масштабного проєкту, присвяченого радянській спадщині ВДНГ. Дослідження тривало понад рік і стало першою настільки комплексною спробою осмислити мистецько-архітектурну цінність комплексу, його роль у радянській системі пропаганди та сучасне життя простору. Роботу здійснили: кураторки платформи культури пам'яті «Минуле / Майбутнє / Мистецтво» О. Довгополова та К. Семенюк, дослідники Центру прав людини та меморіалізації війни Київська школа економіки А. Дробович і В. Мізерна, кураторка та мистецтвознавиця Л. Герман, фотограф і дослідник Д. Пруткін, архітектор О. Биков. Експерти опрацювали архівні документи, радянську пресу, монументальне мистецтво ВДНГ, міжнародну практику осмислення травматичних періодів. Серед основних пропозицій: частковий демонтаж найбільш виразних символів СРСР; створення музейного або освітнього простору про радянське минуле; можливе перейменування комплексу. Під час презентації «(НЕ)виставки» вперше відкрили для публіки монументальні панно в аванзалі павільйону № 1 – роботи українських художників середини ХХ століття, зокрема таких митців, як В. Ламах, І. Литовченко й О. Ацманчук. Також усі охочі змогли долучитися до публічної дискусії про місце Експоцентру України в культурній спадщині України.

Міністерство культури України включило до Національного переліку нематеріальної культурної спадщини кулінарну традицію приготування «шпачків», що побутує на Городищині в Черкаській області, а також традицію вбирання хрестів Хресної дороги у селі Монастирок на Тернопільщині.

Сучасні цифрові практики у сфері збереження культурної спадщини

Архітектори спільноти «Суми Майбутнього» оприлюднили матеріали цифрового сканування садиби Суханових-Сумовських – однієї з найцінніших історичних споруд Сум кінця ХІХ століття. 3D-модель історичної будівлі має декілька важливих функцій: фіксація стану пам'ятки після руйнувань, цифрове збереження для майбутньої реставрації, потенційний доказ у розслідуванні російських воєнних злочинів. Матеріали інтегровано у платформу доповненої реальності *Heritage.UA* та опубліковано на платформі *Sketchfab*, щоб зробити модель доступною для дослідників і широкої аудиторії. Проєкт став частиною ширшої ініціативи «Суми 1915», в межах якої архітектори працюють над цифровою реконструкцією історичного центру міста – як збережених будівель, так і втрачених пам'яток.

Кіномистецтво

14 квітня у Києві відбулася перша церемонія вручення Премії з документалістики імені Руслана Ганущака – нової відзнаки для операторів, фотографів, воєнних кореспондентів і документалістів, які фіксують російсько-українську війну. На конкурс надійшло близько 120 робіт. Експертна рада оцінювала матеріали за чотирма критеріями: документальна цінність, особиста мужність, професійна майстерність, суспільний вплив. Головну нагороду отримав пресофіцер 24 ОМБр ім. Короля Данила К. Мельников за воєнний репортаж «Божевільня „Костянтинівка”». Серед переможців у інших категоріях: Е. Тимошенко за документальний фільм «Очі війни» («Герой у кадрі»); В. Цветков, Х. Лизогуб і Д. Мельник за стрічку «Мілітантропос» («Документалістика гідності»); А. Коваленко за фільм «З любов'ю з фронту» («Кіно-слово»); О. Максьом за роботу «Don't Ask Me if I Killed» («Тиша у війні»); В. Гнатюк та М. Шевченко за репортажі з прифронтових зон («Світло майбутнього»); А. Рижиков за фільм «Простий солдат» («Ім'я року»). Також журі відзначило Д. Коновалова за висвітлення російських воєнних злочинів проти дітей, А. Варьонова – за популяризацію професії оператора, С. Неретіна та команду фільму «Приборкати страх» – за екранізацію та висвітлення новітніх технологій, осмислення теми страху солдата на війні. Премію заснувала організація «Фундація документалістики Руслана Ганущака», створена родиною загиблого документаліста та його колегами.

17–24 квітня у столичному кінотеатрі «Жовтень» пройшов четвертий міжнародний фестиваль квір-кіно *Sunny Bunny*, присвячений фільмам тематики ЛГБТК+. Цьогоріч у показі було понад 70 робіт, зокрема нові українські короткометражні стрічки на теми ідентичності, свободи й тілесності. У міжнародному короткометражному конкурсі особливу відзнаку журі отримала картина «Розкажи мені казочку» Д. Анікєєвої. На фестивалі вперше було представлено «Українську квір-ретроспективу», до якої увійшли, зокрема: музичний короткий метр «Секс, лікувальне, рок-н-рол» (2014) А. Белова, який став одним з перших висловлювань на тему ЛГБТКІА+ в сучасній Україні, одразу два короткометражних фільми Ж. Озірної – «Котики» та «Зв'язок», «Зсув» О. Радинського та «Екзарх» Н. Парфан і М. Стоянової. В межах четвертого *Sunny Bunny* відбулася індустрійна секція, що містила в собі лекції, дискусії та пітчінг короткометражних фільмів. Спеціальною відзнакою журі пітчінгу (А. Шпилюк, Н. Парфан, А. Мелікова) нагородило проєкт «Стіл з одним порожнім місцем» режисерки С. Рудюк. Також уже втретє працювало журі Спілки кінокритиків України (О. Волошенюк, О. Гусєв, М. Новікова), переглядаючи міжнародний повнометражний конкурс, а також українську короткометражну програму. Найкращим українським коротким метром кінознавці визнали роботу «Гігант» В. Мочалова. Фестиваль відбувся за підтримки Державного агентства України з питань кіно, Посольства Королівства Нідерландів в Україні, Фонду ім. Гайнріха Бьолля в Україні, Міжнародної організації *Outright International*.

15 квітня у Будинку кіно в Києві відбувся ювілейний вечір із нагоди 85-річчя режисера, сценариста і продюсера Р. Балаяна. У фое закладу відкрили

виставку фотографій, куратором якої став С. Маслобойщиков. Глядачам представили короткометражний фільм «Злодій» (1969), дипломну роботу Р. Балаяна, створену за новелою М. Черемшини. Свій виступ подарував гостям Національний ансамбль солістів «Київська камерата» під керівництвом Б. Півненко. Під час вечора Р. Балаяну вручили орден Ярослава Мудрого IV ступеня, яким його нагородив президент України – за визначний внесок у розвиток українського кіномистецтва. Також митець отримав низку почесних відзнак і нагород від державних інституцій, професійних спілок та культурних організацій.

У широкий прокат вийшли українські фільми «На драйві» А. Литвиненка та «Кіллхаус» Л. Левицького.

Література

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило про присудження літературної премії імені Миколи Гоголя письменнику, ветерану російсько-української війни В. Запечі за роман «Ковбасокрад у Раю». Окремо відзначено В. Карп'юка за збірку оповідань «Повільні танці», М. Пігуляка за історичний роман-фентезі «Кухмейстер» і Н. Вальчук-Остряницю за роман «Остання відьма». Літературна премія присуджується прозаїкам, драматургам та сценаристам, що наслідують традиції творчості Миколи Гоголя.

Лауреатом премії імені Олесея Гончара, заснованої Міністерством культури України та Національною спілкою письменників України, цього року став Є. Ільїн за роман «Реліквія». Члени комітету також відзначили О. Мимрука за збірку поезії «Річка з назвою птаха» і Н. Позняк за збірку поезії «Прикордонного міста малесенький рай: життєва проза – поезія війни».

3 квітня у Києві в Національному музеї літератури України відбулося нагородження переможців 29-ї Міжнародної німецько-української премії імені Олесея Гончара. Премію започаткували у 1996 році німецькі меценати Т. Куштєвська та Д. Карренберг разом із Національною спілкою письменників України для вшанування молодих талановитих письменників. Нинішні лауреати: О. Кудлатий (Львів) за роман «Світоч монархії» – у номінації «Велика проза»; Б.-Л. Припула (Сімферополь) за добірку малої прози «Нотатки, писані пилом на внутрішній стінці мого черепа» – у номінації «Мала проза»; А. Федоришин (Київ) за збірку «Покривало мороку» та Ю. Гупалюк (м. Антрацит, Луганська обл.) за збірку «Друга риба з кінця» – у номінації «Поезія»; А. Тітова (Миколаїв) за видання «Незламний та нескорені. Миколаїв – місто героїв» – у номінації «Публіцистика»; А. Войтович (сmt Вапнярка, Вінницька обл.) за дослідження «Феномен фронтового тексту Олесея Гончара» – у номінації «Літературознавча праця, присвячена творчості Олесея Гончара».

Всеукраїнську літературну премію імені Ірини Вільде від Львівської обласної організації Національної спілки письменників України здобули О. Сайко зі Львова – за роман «Коли оживають примари» (друга премія) та Н. Гуменюк із Луцька – за роман «Твоя навіки» (третя премія). Першу премію цього року не присуджували.

23–26 квітня у Києві на території Національного комплексу «Експоцентр України» пройшов п'ятий фестиваль «Книжкова країна», що цього року зібрав понад 71 тисячу відвідувачів і 200 учасників. Ключовою темою фестивалю стали кольори як продовження літературних історій в інших видах мистецтва та креативних індустріях: дизайні, театрі, кіно, ілюстрації, архітектурі тощо. На заході цю ідею реалізовано через колаборації, інсталяції та фотозони. Традиційно відбувся книжковий ярмарок із новинками від понад 100 видавництв і 15 книгарень. Протягом чотирьох днів на «Книжковій країні» було реалізовано 507 подій: презентації, дискусії, автограф-сесії, зустрічі з акторами та буктокерами, творчі майстер-класи та багато іншого. Сотні відвідувачів зібрав офлайн-формат *YouTube*-проєкту «Чи читати?» з Є. Яновичем, а також творча зустріч із Т. Горіха Зерня. Вперше для української аудиторії прозвучав меморіальний перформанс «Відлуння / Echoes» – проєкт поетки й ветеранки О. Герасим'юк та письменника і військового П. Матюші, присвячений пам'яті людей літератури, яких убила росія. До програмної частини долучилися спікери фестивалю: письменник Ю. Андрухович, сценарист і режисер П. Остріков, співачка *Jamala*, стендап-комік і волонтер В. Байдак, засновниця книжкового застосунку *UnderBooks* Д. Астаф'єва та ін. Найменших відвідувачів згуртували «Родинні читання» під кураторством А. Завальської, навчально-розважальний простір «Діти, як діти» від ГО «Відчуй» та простір «Халабуда Фест» від «Культурних сил». В межах «Книжкової країни» традиційно відбулася Премія книжкових блогерів – цього сезону визначали найбільш обговорювану книгу українського автора. Нею стала збірка короткої прози письменника й військовослужбовця А. Дроня «Гемінгвей нічого не знає» (Видавництво Старого Лева). Переможець отримає ексклюзивне промо на медіасервісі *Megogo Books* та інших платформах партнера. Фестиваль мав і благодійну складову, зокрема, чималі кошти акумулювали благодійні фонди «Лелека-Україна», «СпівДія» та проєкт «Книжкові сили». Відвідувачі передали рекордні 1 580 україномовних видань – для військових (проєкт «Книга на фронт») і понад 400 – для сільських бібліотек (проєкт «Будинок Української Книги» від медіахолдингу *Live Media HUB*).

Від 31 березня до 4 квітня в Івано-Франківську тривав четвертий фестиваль-воркшоп для авторів-початківців «Прописи», що складався з публічних та професійних подій. Учасниками професійної програми стали 10 авторів зі всієї України. Лекції та воркшопи для них провели В. Єрмоленко, М. Паплаускайте, М. Тумаркін, М. Лаюк, О. Шеремет, Т. Прохасько, О. Яремчук, К. Яковленко, К. Єгорушкіна. Протягом днів програми автори-початківці мали нагоду дізнатися більше про українську й іноземну репортажистику. Для фіналістів було організовано індивідуальні заняття з досвідченими менторками – письменницею та журналісткою М. Титаренко, репортеркою В. Курико та колишньою головною редакторкою «Le Monde» Н. Нугайред. На завершення фестивалю молоді письменники поділилися своїми літературними напрацюваннями з широкою аудиторією. Організатор «Прописів» – Український ПЕН за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Співорганізатором заходу виступила програма промоції читання «Текстура».

Бібліотечна справа. Промоція читання

28–30 квітня в Києві у змішаному форматі відбулася XVI Науково-практична конференція «Бібліотека і книга в контексті часу», організована Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого за підтримки Міністерства культури України та Української бібліотечної асоціації. Тема року: «Бібліотеки для стійкості та сталого розвитку». Конференція об'єднала фахівців бібліотечної та інформаційної сфери з України, Литви, Латвії та Швеції задля спільного осмислення сучасних викликів і пошуку нових рішень для розвитку бібліотечної галузі. Відкриття заходу ознаменувалося виступами генерального директора Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого О. Сербіна, Уповноваженої із захисту державної мови О. Івановської та президентки Української бібліотечної асоціації О. Бруй, які акцентували на стратегічній ролі бібліотек у збереженні мовної, культурної та національної ідентичності. Особливу увагу учасники форуму приділили питанням розвитку електронних бібліотек, цифрової трансформації галузі, збереження книжкових фондів та реалізації інноваційних проєктів, спрямованих на збереження культурної спадщини України, безбар'єрності та психосоціальної підтримки в бібліотеках.

Циркове мистецтво

17–19 квітня на сцені столичного культурного центру «Печерськ Палац» відбувся II Всеукраїнський фестиваль циркового мистецтва «Магічна арена», заснований Благодійним фондом «Магічні Крила» за підтримки Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтва. Фестиваль цього року зібрав близько тисячі юних артистів із різних регіонів країни. Серед них – діти з прифронтових територій, а також внутрішньо переміщені особи. Частина міжнародних експертів долучалася до оцінювання дистанційно через безпекову ситуацію. Учасники представили номери в різних жанрах. Переможці отримали призовий фонд, який зможуть використати для розвитку своїх студій.

Матеріал підготувала

Кобзаренко Л. П., провідний редактор
відділу наукового аналізу та
узагальнення інформації

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,1. Б/т. Зам.28. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12